

16. ÉVFOLYAM 4. SZÁM
2019. DECEMBER 13.

VASI ÉPÍTÉS

KAMARAI-KORMÁNYHIVATALI EGYEZTETÉS
A MAGYAR ÉPÍTÉSZ KAMARA KÜLDÖTTGYŰLÉSE

4-5

6-7

EZ TÖRTÉNT
JÖVŐKÉP, VAGY RAJZTECHNIKA?

PORTRÉ
GYÜRÜS FERENC

8-9

10-13

HECKENAST JÁNOSRA EMLÉKEZÜNK
UTOLSÓ POSTA...

ÉPÍTETT ÖRÖKSÉGÜNK
MEGÚJULT A SPORTLIGET

14-17

18-21

ÉPÍTETT ÖRÖKSÉGÜNK
VELÜNK ÉLŐ BAUHAUS

HÁZUNK TÁJA
ÉPÍTÉSZEK VÁLTOZÓ KORBAN
DÍJAZOTTAK

22-23

24-25

KÖZ-TÉR
10 MILLIÓ FA

HÁZUNK TÁJA
VAS MEGYEI MŰSZAKI BÁL 2020.
KRÓNKA

26-27

„A CSELEKVÉSHEZ NEM TUDÁSRA VAN SZÜKSÉG. HITRE.”

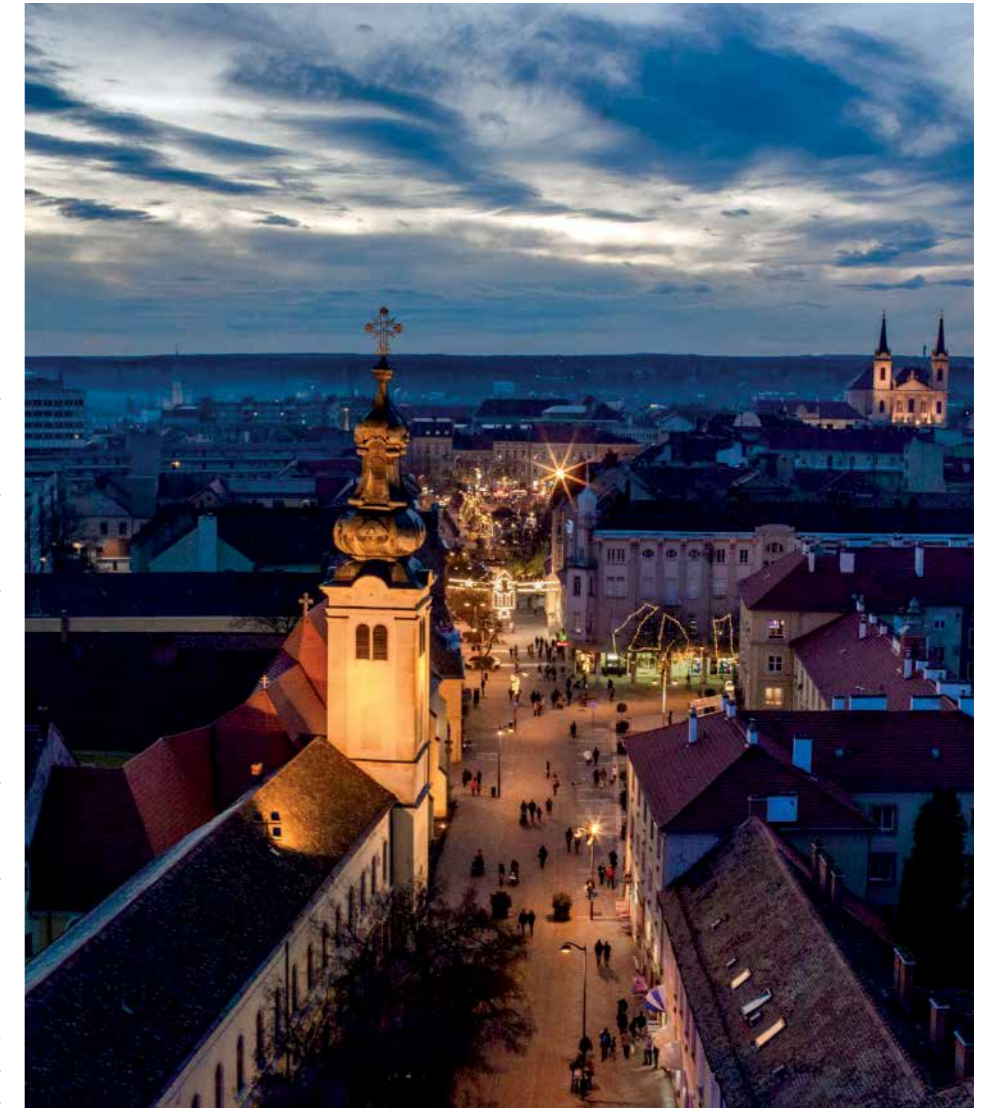
Ábrahám Ferenc

„A karácsony nem csak egy nap. És nem is három. Az igazi karácsony nem... Sőt, nem is napokkal számolható. Karácsony a szeretet születésének ünnepe. Szeretet pedig bármikor születhet. Bárhol, bármelyik napon, bármelyik pillanatban. Hiszen az első karácsonyig az a nap is csak egy volt a sok közül. A szeretet születésétől vált karácsonnyá.”
Csitány-Hock Tamás író (forrás: Citatum)

Ismét ünnep közeledik, elszárgult mellettünk egy újabb esztendő. Már is eltelt egy év, hogy tisztújítás után ismét, és még mindig az én szavaimat, gondolataimat olvashatják Kedves Tagtársaim, Tisztelt Olvasóink!

Ez a bizalom arra ösztönöz, hogy az év végi számadást kicsit több szubjektív gondolat-tal töltssem meg. Évek óta szakmánkban, és a bennünket körülvevő szakmai, társadalmi közegben átalakulások zajlanak. Ez kinek jó, kinek nem, de csak az tudja a verseny által diktált munkatempót felvenni, aki nem csak a szakmai elvárásokkal, de a társadalom elvárásaival is naprakész információkkal rendelkezik. A szakmai álmok évtizedek óta arról szólnak, hogy építésként, az épített környezet alakításában, formálásában közreműködő mérnökként, alkotóként egy tudásunkat, tapasztalatainkat méltányoló társadalmi közegben dolgozhatunk. Hittünk abban, hogy a megrendelői igény eléri azt a színvonalat, ahol felelősségünk teljes súlyával valóban szebbé, jobbá tehetjük épített környezetünket. Azt a környezetet, melyben születünk, és amely körülvesz, amikor mennünk kell. 48 évvel ezelőtt hittem abban, hogy az emberek, a megbízóim részére a tökéletest adhatom tervezőként, hivatalnokként, közreműködőként.

Aztán bele-bele szólt a politika, a megrendelői kör és az emberek hiányzó vizuális kultúrája is. Rá kellett jönnöm, kizárólag saját emberi és szakmai tartásunkkal, s minél szélesebb összefogással lehet eredményeket elérni. És becsülni a kicsit, hogy tehesünk nagyokat is. Rajtunk a sor, nekünk ÉPÍTÉSZEKNEK, kamarai tagoknak kell megmozdulnunk, hogy a célokért való összefogással javítsuk épített környezetünket, támogassuk a vizuális kultúrára fogékony társadalom kialakulását. A változások jó irányba tartanak, még, ha hitetlenségünkkel nem is mindig akarjuk megérteni ezt. A Szeretet Ünnepeinek közeledtével mindenkinek félre kell tennie a rossz gondolatokat. Nyissuk meg szívünket a békesség és az öröm számára, és higgyünk a gondolat teremtő erejében. Karácsonyra ezzel kívánok békés, boldog ünnepeket, és jó egészséget, erőt a következő évben is.

Szombathely az óriáskerékről

„A cselekvéshez nem tudásra van szükség. Hitre. Elsősorban hitre. Tántorítatlan hitre, hogy amit teszünk, az jó. A tudás kételkedést szül...
„A szakma az szakma. Van, aki szalámit árul, van, aki elméleti villamosságtant. Ezek nem lényeges dolgok. A lényeges az, amiről nem beszélünk, mégis ez a kultúra végső, legfontosabb tartópil-lére: a tartás, az etika.”
Simonyi Károly mérnök, fizikus, tanár
(forrás: Citatum)

„A cselekvéshez nem tudásra van szükség. Hitre. Elsősorban hitre. Tántorítatlan hitre, hogy amit teszünk, az jó. A tudás kételkedést szül...

„A szakma az szakma. Van, aki szalámit árul, van, aki elméleti villamosságtant. Ezek nem lényeges dolgok. A lényeges az, amiről nem beszélünk, mégis ez a kultúra végső, legfontosabb tartópil-lére: a tartás, az etika.”

Simonyi Károly mérnök, fizikus, tanár
(forrás: Citatum)

KAMARAI-KORMÁNYHIVATALI EGYEZTETÉS

Takács András

November 21-én a kamara tárgyalótermében tartotta meg immár hagyományosnak mondható szakmai találkozóját a Vas Megyei Kormányhivatal és a Vas Megyei Építész Kamara. Az első ilyen találkozóra 2013 júniusában került sor, azóta rendszeresen találkozik az építész szakma vezetése és a kormányhivatali szakmai oldal.

nyitó beszédével kezdődött, majd a kormány megbízott vette át tőle a szót. Mindkét fél hangsúlyozta a rendszeres találkozók fontosságát, a kölcsönös párbeszéd jelentőségét. A megbeszélés eredeti célja a 2019. október 15-én életbe lépett új, építésügyi jogszabályok egyeztetése lett volna, de mivel jelentős átalakítás várható 2020. március elejétől, ezért feleslegesnek tűnt a változások átbeszélése erre a rövid időszakra. Megegyeztünk abban, hogy a jövő év elején ismét összeülünk, a mostani módosításokat, és a várható változásokat együttesen próbáljuk értelmezni. Abban azért egyetértettünk, hogy bár nem kötelező építési naplót vezetni, de annak vezetése elsősorban az építető érdeke. Az építési napló hatásos fegyver tud lenni egy későbbi szavatossági vitában, vagy bármilyen, kivitelezéssel szembeni fellépésben. A kormányhivatal és a kamara is javasolja, hogy vezettessen mindenki az építkezéséről e-naplót, vagy legalább a régi módszer szerinti papír alapú építési naplót.

A kormányhivatal részéről jelen volt Harangozó Bertalan kormány megbízott, Dr. Nagy Márta, a Hatósági, Építésügyi és Oktatási Osztály vezetője, Csermelyi Andrea állami főépítész, valamint az érintett járási hivatalok vezetői, járási építésügyi osztályok vezetői. A Vas Megyei Építész Kamara részéről Ábrahám Ferenc elnök és az elnökség vett részt a beszélgetésen. A találkozó a házigazda kamarai elnök meg-

Felvetődött a települési főépítések rendszere is. A TAK készítésének egyik nagy előnye volt, hogy minden településnek főépítést kellett foglalkoztatni, és ezek a főépítések több helyen is megmaradtak. Még mindig nagyon hiányos azonban Vas megye főépítési hálózata, pedig a települési főépítések tudnának sokat tenni az épített környezet és a településképzés minősége érdekében. Ez minden településnek saját érdeke lenne. Harangozó Bertalan fogalmazta meg, hogy legyen cél az, hogy mind a tizenhárom vasi városnak legyen főépítéssze, és ezen túl mind a negyvennégy vasi jegyzőségen is legyen legalább megbízással dolgozó térségi önkormányzati főépítész. A kamara véleménye szerint a megyében élő építészek ezt a feladatot meg tudják oldani, de ehhez a települések és a jegyzőségek együttműködése és közös akarata is szükséges. A több mint kétórás megbeszélés jól szolgált a Vas Megyei Kormányhivatal és a Vas Megyei Építész Kamara közötti együttműködés fenntartását.

Rendszeres egyeztetés

A MÉK KÜLDÖTTGYŰLÉSE

Takács András

2019 utolsó küldöttgyűlésére december 2-án Budapesten a Kopaszi-gátnál lévő ÖbölHáz Rendezvényközpontban került sor. A 10 órára meghirdetett rendezvény jókora késéssel indult: az első téli napon Budapestet betemette a lehullott 3-4 cm hó, szinte hó legyőzte a MÁV-ot, a BKK még harcol. Délelőtti találó újságcím: „Az első hó legyőzte a MÁV-ot, a BKK még harcol.” Sorra jöttek a hírek, hogy ki, merre jár. A keletről jövő, vonattal érkező kollegák Monornál vesztegeltek, a nyugatról érkezőket Osztypapenkó állította meg. A III. világháború közeli helyzet ellenére, fél 11 körül, félházzal megkezdődött a Küldöttgyűlés.

Dr. Hajnóczy Péter, a Magyar Építész Kamara elnöke át is szabta a kiadott napirendet. Elsőként az Alapszabály módosítását kellett megszavazni, majd a Jogosultsági szabályzat módosítása következett. Egyik módosítás sem volt akkora horderejű, hogy különösebb vita alakuljon ki. Az egyszerű bejelentéshez kötött építési tevékenységhez szükséges tervezői művezetés szabályzatának elfogadása következett, amely együtt járt az egyszerű bejelentéshez kötött építési tevékenységhez szükséges kivitelezési tervdokumentáció tartalmi követelményei, valamint a tervezői művezetés szabályzat hatályon kívül helyezésével. Ez a változtatás az októberben elfogadott – kamarával nem egyeztetett – 244/2019. (X.22.) Korm. rendelet miatt vált szükségessé.

A legjobban várt, a MÉK 2020. évi költségvetésének tervezetéről és a 2020. évi tagdíjról szóló napirendi pont következett. A tervezet szerint a kamarai tagdíjat a jelenlegi 60.000 Ft-ról 75.000 Ft-ra emelné a MÉK. A tagdíjemelést az elmúlt időszakban a Területi Elnökök Tanácsa kétszer is megvitatta, és a területi kamarák elnökségi ülésein téma volt. Szalay Tihamér, MÉK elnökségi tag bevezetője szerint erre az emelésre nem a MÉK-nek, hanem a területi kamaráknak van szükségük. A négy éven keresztül kapott 5 millió forintos állami támogatás – amely az idén már kevesebb – megszűnik, erre a területi kamarák a jövőben már nem számíthatnak. Ez a támogatás a kisebb kamaráknak eddig a túlélést jelentette, nélküle a jövő évi költségvetésük összedől. Ennek megakadályozására kell a kamarai tagdíjat növelni. A megnövelt tagdíj mértéke sem tudja teljes egé-

Utolsó napirendi pontként egy-egy tagot kellett választanunk a MÉK Felügyelőbizottságába, illetve a MÉK Etikai-fegyelmi bizottságába. A szavazatok számolása alatt a MÉK szendvicsekkel és üdítővel látta vendégül a küldötteket.

Az állófogadás után „TAK összefoglaló konferencia – az esztétikától a jogi szabályozásig” címmel konferencia kezdődött a megunthatatlan TAK-ról. Mit adott nekünk a Vas Megyei Építész Kamara 2019-ben?

Eltekintve:

- a községi ottalvós építészbáltól ottalvás nélküli áron,
- az építészeti biennálé második évétől községi, vepi, szentgotthárdi kiállítással,
- a Vasí Építész újságtól öt számmal ingyenesen,
- a folyamatosan frissülő kamarai honlaptól és Facebook-profiltól,
- a kamarai négynapos kirándulástól féláron,
- a kamarai rendezésű előadásoktól szabadon választott pontokért,
- az ingyenes Archicad-oktatástól,
- az Építész Klubtól minden hónap utolsó csütörtökén,
- a Savaria Nyári Egyetem ingyenes látogatásától, hagyományos kirándulásán való részvételtől,
- a konzultációktól a megyei kormányhivatal munkatársaival.

Pintér Gábor, Mangliár László, Takács András, Mátisné Grubánovits Andrea, Babos Edit, s nincs a képen a fotós, Ábrahám Ferenc

JÖVŐKÉP, VAGY RAJZTECHNIKA?

Tóthné Temesi Kinga

Vas megye területrendezési tervének szakmai egyeztetésére hívta a közelmúltban Vas megye főépítésze a Vas Megyei Mérnöki Kamarát, a Vas Megyei Építész Kamarát, a települési főépítészeket, településtervezőket a Megyeháza Dísztermébe.

Vas megye

2015-ben elkészült a Nádásd-Hegyhátsál-Katafa közös elkerülő út

A megépült dozmati tározó

tatások nem helyben születnek. Talán így fordulhatott elő, hogy – csak két példát kiragadva – a szöveges munkarészben többek között a már 2015-ben átadott Nádásd-Hegyhátsál-Katafa közös elkerülő út még csak terveztként szerepel, vagy a dozmati víztározó meg sem jelenik a tervben.

Változott néhány szabályozási előírás illetve fogalom, új lehetőségeket adhat a megyei területfejlesztési terv egyedileg meghatározott övezetekre vonatkozóan. A tervezők tettek

is javaslatot például innovációs-technológiai fejlesztés támogatott célterületének övezetére négy város esetében, a véleményezők azonban nem értették a kiválasztási szempontokat, és hiányolták további városok kijelölését is.

Több település vonatkozásában felmerült, hogy nincs összhang a települési szerkezeti terv és a megyei terv között. Hogyan fognak beépülni a településszerkezeti tervi elemek a megyei tervbe? – számos kérdés vetődött fel az egyeztetésen. A tervezők várnak minden

hasznos információt ahhoz, hogy a közgyűlés elé, illetve a közigazgatási egyeztetésre már megalapozott terv kerülhessen.

A jelenlévők túlfűtöttségét nagymértékben meghatározta az a tény, hogy „a mi bőrünkre megy a vásár! Eddig is segítettünk, és ezért most is segíteni fogunk! A megyei terv tükrözze a jövőképunket, adjon megoldást hiányzó szerkezeti, közlekedési és kulturális kapcsolataink megvalósulására.”

A tervezési folyamat elindult...

„AZ LESZ JÓ VEZETŐ, AKI A BETONKEVERŐ MELLETT KEZD”

Gombás Mónika

Végigjárta a ranglétrát a beosztott mérnöktől az igazgatói szélig. Számtalan épület tervezésében, kivitelezésében vett részt, mostanság igazságügyi szakértőként dolgozik. Munkája során új technológiák alkalmazására, a dolgozók továbbképzésére, megélhetésének biztosítására törekedett. Gyürüs Ferenc májusban vette át aranydiplomáját, ez alkalomból tekintettünk vissza az elmúlt ötven évre.

belgyógyászati tömbje, a Hunyadi úti lakótelep, az APEH székház, az azóta lebontott Haladás stadion, az új lakások Körmenten és Kőszegen. A SZÖVTERV-nél tervezéssel és bonyolítással foglalkoztunk, például a zalakarosi Napfény Üdülőszövetkezet első és második ütem tervezésével, bonyolításával. Szociális otthonok rekonstrukciója tervezéstől megvalósulásig. Tarkárszövetkezetek és ÁFÉSZ-ek megrendelésére dolgoztunk Celldömölkön, Ikerháron, Alsóságán, Jákon. Ezek rendkívül komplex munkák voltak, az első kapavágástól a szalag átvágásig teljesen át kellett látni a beruházást. Hogy miként szervezem az építkezést, egyik szakma hogyan követi a másikat, figyelni kellett a gazdálkodásra, hogy az árbevételek függvényében alakítsuk a kifizetéseket, és az emberek foglalkoztatása, megélhetése biztosított legyen.

-Mire törekedett a munkája során?

-Műszaki szempontból arra, hogy a lehető legkorszerűbb anyagokat és technológiákat vezessük be a lehetőségekhez mérten. Hogy biztosítsuk a dolgozóink továbbképzését, mindenki ismerkedjen meg az új dolgokkal. Továbbá arra, hogy a fizikai dolgozók is találják meg a helyüket és a jövőjüket, hiszen akkor tudnak megfelelő intenzitással, hatékonysággal dolgozni. Jó érzés volt, hogy közreműködhetek egy létesítmény létrehozásában, és az részben a saját elképzeléseim szerint valósul meg. Nagy volt a felelősség, hiszen egy épület 30-50 évig áll, és be kell töltenie a funkcióját. S bár azóta a „kékcsempést” és a stadiont is lebontották, ez nem azért történt, mert nem voltak megfelelően felépítve, hanem időközben mások lettek az igények, elképzelések. Ezt is el kell fogadni.

-Hogyan képezte magát az évek során?

-A diploma után acélszerkezet-építő szakmérnöki képzettséget szereztem. Figyelemmel kísértem a szakfolyóiratokat, továbbképzésekre jártam, ismerkedtem az iparosított technológiákkal. Megszereztem a magántervezői jogosultságot is, a 90-es évek elejétől pedig igazságügyi szakértőként tevékenykedem. Most is ezt csinálom, egyrészt, hogy mozogjon az agyam, legyen feladat, legyen min gondolkodni, másrészt, hogy felhasználjam az elmúlt ötven évben felhalmozott ismeretanyagot és tapasztalatot. Ez a másik oldal, hiszen elrontott kivitelezések sorával találkozom. Folyamatosan képezem magam, figyelem, hol vannak érdekesnek tűnő előadások, ami kapcsolódhat a jelenlegi feladataimhoz. Az építőipari cégek az

-Hogyan került építőmérnöki pályára?

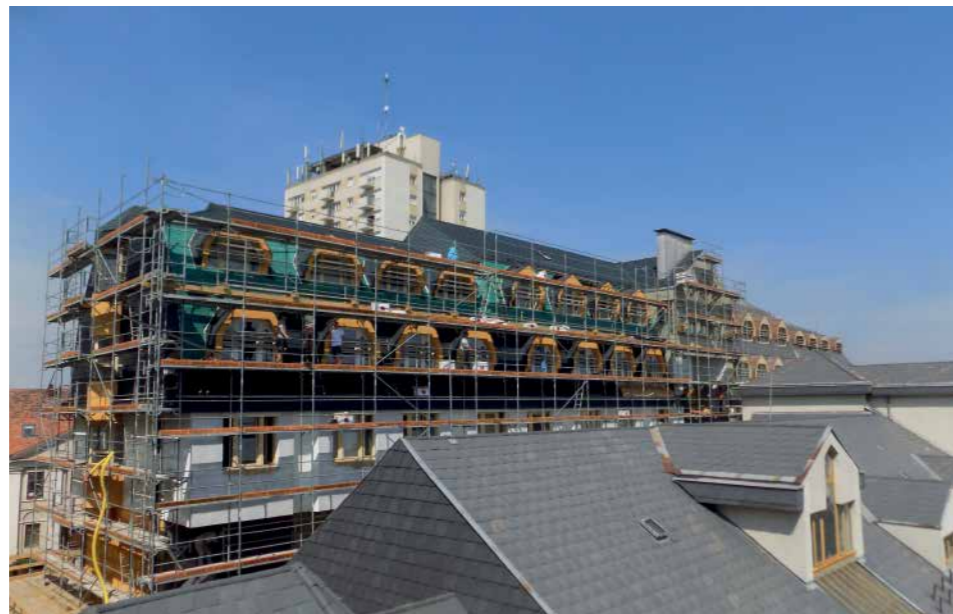
-Mindig is a reál tárgyak álltak közel hozzám, ez adott egyfajta irányt. Hosszú ideig pedagógus hivatásra ösztönöztek a tanáraink, de nagyjából a harmadik évfolyamon eldőlt, hogy nem ez lesz az utam. Vonzott a rajz, az épületek megjelenése, így esett a választás az építőmérnöki szakra, azon belül is a szerkezetépítésre. Ahogy haladtam előre a tanulmányaimmal, egyre érdekesebbé vált számomra, és tudtam, hogy jól választottam.

-Hol kezdett dolgozni a diploma megszerzése után?

-A VASÉP-nél kezdtem a pályát. Fél évig Körmentre kellett kijárni, ez idő alatt gyakorlatot szereztem, aztán két éven keresztül a központban dolgoztam. Majd átkerültem a TANÉP-hez. Itt tevékenykedtem 1986-ig, akkor pályáztam a SZÖVTERV-hez, ahol a Vas megyei irodát vezettem. A rendszerváltást követően kft.-kre bomlott a SZÖVTERV, az én irányításom alatt működött a SZÖVTERV Vas-Veszprém Megyei Kft. Később visszahívtak a TANÉP-hez, műszaki igazgatóhelyettes, majd igazgató lettem.

-Milyen jellegű munkái voltak kezdetben?

-A VASÉP-nél volt egy tervező részleg, előbb ott dolgoztam statikus tervezőként, majd a műszaki előkészítésben kaptam feladatokat. A TANÉP-nél az előkészítő osztályon kezdtem, és építésvezetőként folytattam a munkát. Akkoriban épült a Markusovszky-kórház műtőblokkja és

A TANÉP kivitelezésében megvalósult NAV-székház

Aranydiploma – Ötven éve az építőmérnöki pályán

új anyagokról, technológiákról tartanak tájékoztatókat, ezekre is el szoktam menni.

-Mit gondol, ha most kellene kezdenie a pályát, nehezebb lenne?

-Úgy gondolom, igen. Bár az egyetemen megfelelő elméleti képzést kapnak a hallgatók, gyakorlati tapasztalatot nem tudnak szerezni, miközben a pályakezdő munkavállalóktól elvárás a gyakorlat. Régebben a nagy tervező- és kivitelező vállalatoknál letről kezdtük, fél évig a fizikai munkás közvetlen közelében kellett dolgozni, hogy megismerjük az alapokat. Később az tudott hiteles, jó vezető lenni, aki elsajátította a tudást a betonkeveréstől a szerkezetépítésig. Őt az emberek is jobban becsülték.

-Milyen érzés volt átvenni az aranydiplomát?

-Kettős érzéseim voltak. Egyrészt jó volt visszamenni ötven év távlatából abba az intézménybe, ahol a szakmámat megalapoztam, és találkozhattam a régen látott évfolyamtársakkal. Másrészt viszont arra is gondolni kell ilyenkor, hogy az élet jelentős része elmúlt.

-Hogyan kapcsolódik ki a szabadidejében, mi a hobbija?

-Olvasok, rejtvényt fejtök, ezzel tornáztatom az agyam. Van egy nyaralónk Ábrahámhegyen, kora tavasztól késő őszig sok időt töltünk ott. Őt unokám van, akik Budapesten és Balatonkenesén élnek, iskolaidőben ritkábban, de nyaranta sokszor találkozunk. A ház körüli munka is állandó feladatot ad.

Építési hibák – igazságügyi szakértőként ezek nyomába ered

Építési hiba itt is...

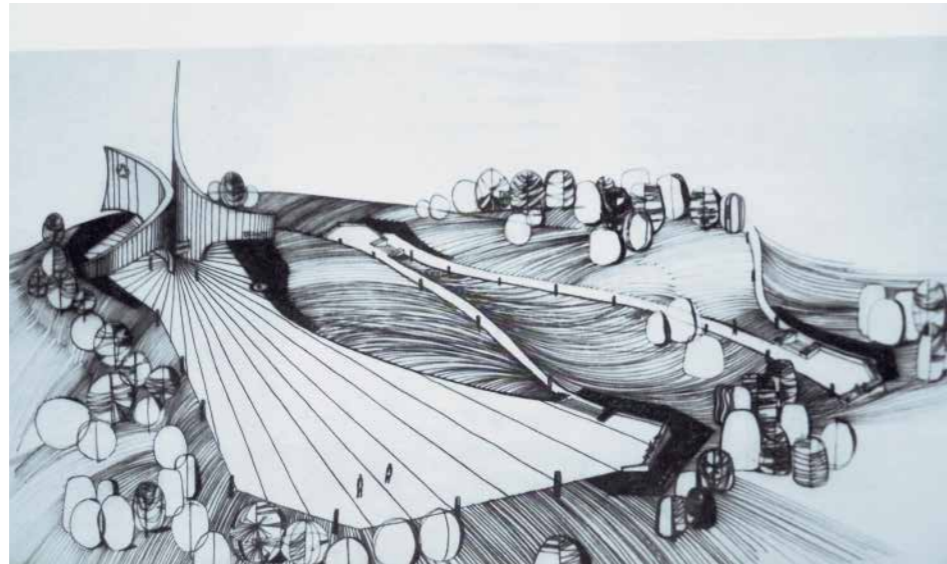
UTOLSÓ POSTA...

Néhány emlékmorzám Heckenast Jánosra gondolva

Czeiner Gábor

Kedves János!

*Én is azt gondolom, mint a magyarrá vált
nagyszerű zenész szerb fiú, hogy
„...kell ott fent egy ország”, ahová
tartalmas életutad után megérkeztél.
Most már csak levelet tudok írni Neked,
utánad küldöm, remélem az Égiek majd
eljuttatják Hozzád!
Számos emlék, gondolat, esemény tolul
fel most bennem.*

Távlati rajz az Emlékműről 1969-ből

1964-ben Iszak Gábor, Vasiterv igazgató előrelátó vállalatfejlesztési szándéka szerint, öt fiatal, frissdiplomás építész „özlönte” el a Céget. Minden előzetes szervezés, organizálás nélkül, valahogy úgy adódott, hogy mindenki valamelyik „öreg” architekt védőszárnyai alá került, abszolút spontán. Csibi Ferit Sziszi, Szilágyi Pista, Nagy Imrét, Imrust Lócsi, Mátis Lajos terelgette, míg jómagamat a Te közeledbe sodort jórsorsom. Kezdetben el is kelt a terelgetés.

Első munkáim egyike a körmendi Korona étterem átalakítási, felújítási munkája volt. Én ifjonti hevületemben valamiféle vakolat-kereteket akasztottam a főhomlokzat ablakai köré. Mire Te nyugodt bölcsességgel hoztad tudomásomra, hogy ezt a merényletet talán mégse kellene elkövetni egy letisztult klasszicista homlokzat ellen. Persze, hogy hallgattam Rád, s a jótanácsot még ma is köszönöm!

Gondolataim csaponganak – a kronológiát sem követik.

No ez aztán muris eset volt. Jó sorsod úgy hozta, hogy egyszer három nagy munkán kellett dolgoznod párhuzamosan, volt gond elég!

Ezek mindegyike egyenként is egész embert kívánt volna, de így aztán igazán megerőltető volt. A Pannónia szálló emeletén voltunk a 2-es Irodában, ahol a régi vendégszobák közti válaszfalak kibontásával alakult ki a munkaterem, míg az oldalfolyosó másik felén voltak a mellékhelyiségek. Megyek ki oda ahová a király is gyalog jár, s mit látok? Állsz a nyitott ajtóban, könyököddel nekikétféleközve a toknak s közben suttagod

Magad elé: „mit is akartam, mit is akartam?” Készségesen tájékoztattalak. Emlékszel? Jót derültünk rajta mindketten.

Nagy és komoly munkád volt a Vas Megyei Vételátó Alközpont épületének tervezése. Dr. István Lajos professzorral közösen alakítottátok ki a merőben új vertikális technológiát, az addigi horizontális funkcióval szemben.

Az élet Titeket igazolt. A módszer remekül bevált a gyakorlatban.

S nemcsak a funkció „vizsgázott jelesre”, hogy ezt az elcsépelet szöfordulatot használjam, hanem remek épületet eredményezett a vízszintes és függőleges épülettömegek példás megjelenése. Kísérletező kedved eredményeképpen a színes csempeburkolat – mely jónéhány későbbi épületeiden is tetten érhető, remekül emelték a megjelenés esztétikai értékét.

Mindezek eredményeként megérdemelt kezebe került az Ybl-díj!

A szorított határidő, nagyon intenzív munkát igényelt, messze nem volt elég a 8 óra munkaidő.

Vitted, vittük haza a terveket Király utcai lakásodba, ahol többször éjszakába nyúlóan dolgoztunk a kiviteli terveken. Nekem a beépített asztalos berendezések konzignációinak tervezése, felszerkesztése, szövegezése jutott.

Kisfiad – Jancsa – még nagyon kicsi fiúcska volt, igényelte az apai közelséget is. Emlékszem, többször átmentél a másik szobába, nyugtatólag megsimogatni a buksi gyermekfejecske. Munkáid közé tartozott a Markusovszky Kórház Belgyógyászati Tömbjének tervezése is. A „Kék-csempés”!

A remek funkcionális szervezésen túl, pl. – két betegszoba közé illesztett vizesblokkok – remekül árnyékoló, használható körbefutó erkélyek, a homlokzati kék-fehér csempeburkolat, a szolid, de mégis hangsúlyos tömegmozgatás, mindezek remekül használható és szép megjelenésű épületet eredményeztek.

Mindezek mellett nekem a főbejárat előtti védőtető imponált nagyon!

Az épülettől független szerkezetű, monolit vasbetonból formált – bátran állíthatom – a szoborszerű, talpán álló épületszerkezet telitalálat volt.

Nagyon nagy kár, hogy erről az épületről már csak múltidőben beszélhetünk. Elbontották, helyén új épületet emeltek. Az évek során Te is eljutottál abba a stádiumba, amikor nem azt jegyezte az ember, hogy hány épületet emeltek tervei alapján, – hanem azt, hogy már hányat bontottak el!

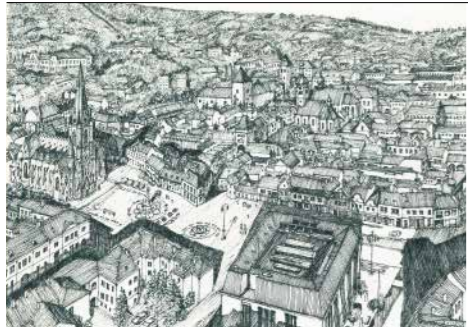
Józan, megfontolt tanácsaidra mindig lehetett számítani.

Munkatársjelöltekkel a kőszegi Zwingerben - 1963.

Vas megyei gyermekek balatonberényi üdülője - 1973. (Vincze Csabánéval közös munka)

Kőszeg - Fő tér és környéke

Zsenyei kastély

Prága, Károly-híd

A Kőszegi 8 lakás+ABC-s házam homlokzati arányait „polírozgattam”, de csak nem akart tetszeni. A földszint feletti falfelület magassága (a benti álmennyezet miatt) agyonnyomott mindent. Javaslatod jól bevált. A hátra húzott falfelületen alkalmazott deszkaborítású sáv egycsapásra helyére tette az arányokat. Utólag is köszönöm! A Vasiterv Székház is a Te munkád volt. Megvalósulása által egy épületbe került a korábban a város három különböző pontján működő részleg. Itt találkoztak össze!

A nagytermes tervezőirodák mintapéldánya született meg elképzelésed alapján. Híre ment az egész országban is. Számtalan szakmabeli látogató jött irigykedni. Lehetett is mire!

A két nagy komplex iroda, az 1-es és a 2-es, valamint a két 3-as iroda az első és második emeleten, a vezetés, az adminisztráció, tanácsterem és a portaszolgálat, a csodásan gazdag könyvtárműanyag, gobelinnel díszített könyvtár, nagyrészt Általad válogatott és vásárolt könyvtárműanyag a magas-földszinten, míg az étterem, melegítőkonyha és minden más kiegészítő funkció, -, sokszorosítás, fotólabor, raktárak, az alagsorban kaptak helyet.

Csak néhány részletet emlétek. Az egyterű nagy irodák munkakomfortjának, a hanghatások csökkentésének biztosításához hozzátartozott a ragasztott szőnyegpadló, a falakon alkalmazott faburkolat, a nagyméretű, ferde síkban beépí-

tett ablakfelületek, párkányain rengeteg virággal, a homlokzati árnyékoló szerkezetek. Mind az alapos átgondoltságot tükrözték. Nagyon szerettük ezt a házat, kiváló munkakörülményeket biztosított.

Apró kis személyes jelenet. Kati – kis feleséged – aki a másik teremben dolgozott, déli 12 óra tájban, ebéidőben mindig átjött Érted és hol kézen-fogva, hol átkarolva, együtt mentetek végig a 2-es Irodán. Kedves, mondhatni megható jelenet volt mindig.

A Felszabadulási Emlékmű tervtanácsán a megjelent potentátok elhülve szemlélték, hogy a kompozíció fő nézete nem a Gagarin út tengelye, hanem arra 90 fokkal elforgatva helyezkedik el. Nem kevés energiádba került – míg egy zenei hasonlattal sikerült igazadot érvényesíteni, leckét adva az optikai monotonitás elkerülésének illetően módjáról.

A II. világháború oktan áldozatává vált Szöllősi templom helyett, Bajkai Gábor munkatársaddal együtt, új, modern felfogásban fogant templomot terveztetek Jézus Krisztus tiszteletére. Joggal mondhatjuk, a lelki tényezőkön túl, a város egyik ékességévé vált. Impozáns – a harangokat hordozó, városzsiluettet gazdagító tornyán ékeskedő órák messziről mutatják a múltó időt. Oktatói, szerteágazó társadalmi tevékenységeid is rendkívül gazdagok és széleskörűek voltak.

Nagy területeket átszővő munkásságodból itt

csak néhány mozaikkockát tudtam megcsilantani.

Volna még sok minden más is.

Sokat utaztatok, rengeteget fényképeztél, főleg diára. Ezek az anyagok aztán közkinccsé váltak, jobbára a TIT-ben szervezett előadásaid során. Remekül komponált, lényeglátó képeidhez fűzött ezerféle tartalmas információid nagyon sok ember ismeretállományát bővítették – köszönettel mondom: köztük az enyéimet is. Nem csak a lélektelen gépet segítetted lelket láttatni, hanem kivételes grafikus készséged és tudásod révén, a helyszíneken készített számtalan grafika is esztétikai gyönyörűséggel töltötték, töltik el a szemlélő szerencséseket.

„.....s jutott eszembe számtalan szebbnél – szebb gondolat.” idézve élve nagy költőnk szavait, idéztem fel néhány röpké villanást, maradandó emléket.

Kedves János!

Te most elköltöztél közülünk, de vigasztaljon az a tudat, hogy tartalmas életed során olyan maradandó értékeket hagytál magad után, melyek – nem túlzás, ha azt mondom – örökéletűek maradnak! Szép és értékekkel teli életed a Tőled kapott jutalmunk!

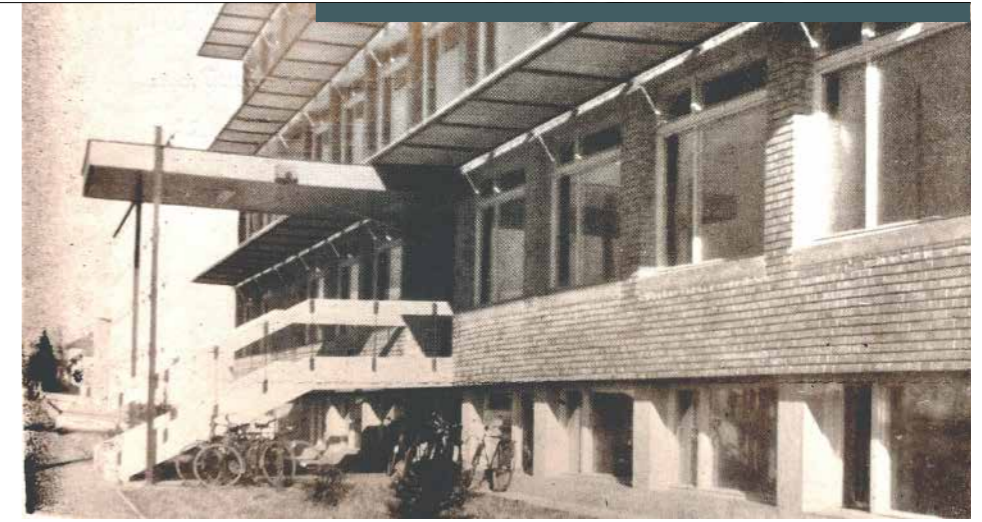
Köszönet érte!

Ismerőseid, építész és volt munkatársaid nevében is örök barátsággal búcsúozom Tőled.

Szombathely 2019. november 18-án, hétfőn.

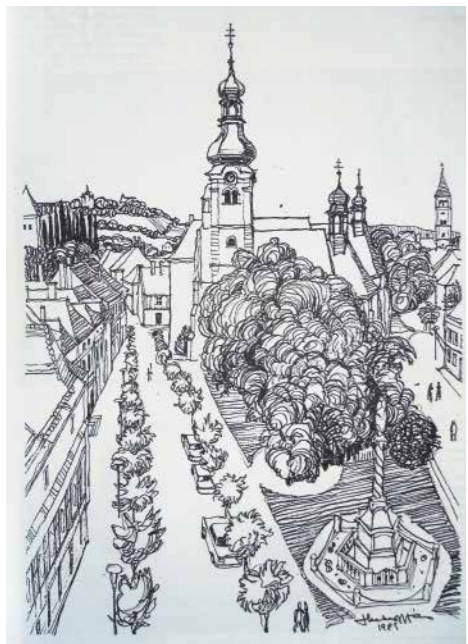
A „Kékcsempés” tömb

A Vas Megyei Tanács Tervező Iroda új székháza - 1964-1965.

Véréllátó - Alközpont, 1967-1968.

A kőszegi Jurisics tér a Hősök tornyából

Erdély - Berethalom, templom

Kereszténység

A Szöllősi templom

A szombathelyi Szöllősi Jézus Szíve templom

MEGÚJULT A SPORTLIGET

Litkei Tamás

Elkészült a Sportliget fejlesztésének második üteme. Az első a Kalandváros építése volt még a 2000-es évek elején, ideje volt tehát folytatni a felújítást, bővítést. Az anyagi forrásokat a „Felhívás a városi területek környezettudatos megújítására”, Zöld város kialakítása című, TOP-6.3.2-15 kódszámú pályázati lehetőség biztosította. Az építéssel, kertészeti munkákkal érintett terület több, mint 6 hektár.

A tervezési terület eddigi használata alapján három nagyobb egységre osztható: a Kalandváros területére, a sportpályák területére, valamint a közelmúltban a város tulajdonába visszakérült használaton kívüli területre. A tervezés a Kalandváros területét nem érintette. A megbí-

zóval, sport és társadalmi szervezetekkel történt előzetes egyeztetések után kialakított tervezési programban az alábbi funkciók elhelyezését, megújítását terveztük, és valósultak meg:

- A területen található sportpályák felújítása, bővítése (a meglévő kispályás labdarúgás, tenisz,

- kosárlabda lehetőségek fejlesztése felújítással vagy, új létesítése, megvilágított, labdavédő hálóval, kis lelétős centerpályával ellátva).
- Szolgáltató épület építése, melynek funkciói között a vendéglátás, sporteszköz-kölcsönzés, bérelhető sportöltözői lehetőségek mellett a terület látogatói számára szociális helyiségek létesültek.
- A terület karbantartásához, igazgatásához szükséges raktár-géptároló udvar, és épület kialakítása.
- Parkolási lehetőségek (kerékpártárolás is) számának növelése a terület megnövekedő igénybevétele miatt.
- Akadálymentes gyalogos kapcsolat megteremtése a Csónakázó tó területével (gyalogos híd az Arany patakon keresztül).

Szolgáltató épület

Sakkozási lehetőség

Alaprajz - látványrajz

Raktár-géptároló udvar, és épület

Pihenő oázis

Újabb épülettel gazdagodott a közel 6 hektáros terület

- Aszfaltozott felületű görkorcsolyapálya létesítése a területen, mely közösségi, és szervezett sportolási lehetőségeket egyaránt biztosít.
 - Fitness-szabadtéri tornapálya kialakítása.
 - A Kalandvárosban már jelen lévő játszóhely funkció bővítéseként egy idősek, felnőttek, és serdülők által is használható játszópark kialakítása, kiegészítve fedett nyitott esőbeálló, játszóhely épülettel.
 - Patakparti sétány – kocogó pálya kialakítása tornaeszközökkel.
 Alapvető feladat volt, hogy a terület parkosított, zöldterületi jellegét megőrizzük, úgy, hogy továbbra is a Csónakázó tó környékének északi kapujaként tudjon a működni, közlekedési rendszerében déli oldalán kialakított gyalogos híddal kapcsolódva a tóhoz. Fontos volt, hogy akadálymentes használatra alkalmas tornaeszközök, játéklehetőségek is elhelyezésre kerüljenek, szilárd burkolatú megközelítési lehetőséggel, a parkoló zónától az elhelyezett eszközökig. A fenti program szerinti telepítési kialakítások fontosnak tartottuk az eddigi tanulmányok eredményeit megőrizni, valamint, hogy a tervezett kialakítás a terület további ütemekben történő fejlesztési lehetőségeit ne akadályozza, hisz még maradt szabad terület.
 Leírás:
 (1) Alapvető volt a meglévő, korábbi ütemekben fejleszteni kezdett közlekedési rendszer megtartása: – Feltétlenül biztosítandónak ítéltük az északi, Rohonci úti parkolók és a Csónakázó tó közötti gyalogos-kerékpáros kapcsolat kialakítását az Arany patakon keresztül egy gyalogos híd létesítésével a volt kemping sarkánál.
 - Ez egy észak-déli közlekedési tengely létrejöttét eredményezte, az így létrejövő gyalogos-kerékpáros útelhaladva a Kalandváros bejárata előtt a terület két alapvető funkcióját feltárva. (nyugati oldal: labdajátékok, keleti oldal: játék, egyéb egyéni és közösségi sportolási lehetőségek)
 - A terület súlypontja így az oldalai helyett a közepére tevődik át: az észak-déli, és kelet-nyugati közlekedési tengelyek metszéspontjánál kialakuló térről az összes funkció (meglévő, tervezett) áttekinthető, megközelíthető. Az Arany patakon átvezetett híd megépülésével kapcsolat létesül a Csónakázó tó területe, és a Sportliget között. A Rohonci út felőli oldalra tervezett (még bővíthető) parkoló ezért a rekreációs övezet északi kapuja lehet.
 (2) A kelet-nyugati feltáró gyalogos utat (keleti irányban tovább vezetve) szintén megtartandónak ítéltük, hiszen fontos kapcsolatot jelent a keleti, a Perint túloldalán lévő lakótelep, és a nyugati oldali üzleti-kereskedelmi jellegű beépítés között. Szintén a különböző funkciók szerint osztja fel a területet:
 - Az északi oldalon a felújított, kiegészített számú labdarúgó pályák (4 db, köztük egy kis lelátóval ellátott „center pálya”), valamint nyugati oldalán „piknik terület”, és kosárlabda-pálya is felújításra került, hosszoldalon elhelyezett több palánkkal.
 - Az út déli oldalára a nyugati részen teniszpá-

lyák és a hozzájuk tartozó karbantartó udvar került a meglévő – részben megépített épület bővítésével, a konténerblokkok eltávolításával. A pályák átrendezésével biztosíthatóvá vált a jelenleg telente használt sátor felállíthatósága, úgy, hogy az meglévő pályát ne érintsen.
 -Az út keleti részére, a déli oldalra terveztük a játéktér-pihenőkeretet a felnőttek-idősebbek számára. Továbbhaladva az út Perint patak felőli végére pedig a görkorcsolyapálya és a mászófal került.
 (3) A két fő gyalogos útvonal metszésében kialakuló tér feladata az ide került egységek között a forgalom elosztása, sajátos kialakításával szimbolikus középontja, súlypontja kíván lenni a területnek. Ezt erősíti az itt elhelyezett(meglévő) szobor, ide került még egy, az eligazodást segítőinformációs oszlop. Ide néznek az épületek bejáratai. Ez a tér a terület egyetlen „városias tere”.
 (4) A Perint és Aranypatakok találkozásánál, a nyugat-keleti feltáró gyalogos út keleti végén indul az Aranypatak oldalában kialakított „kocogó sétány” amely a kelet-nyugati gyalogos tengely nyugati végéhez csatlakozva zár egy „kocogó kört”. A sétány középső szakaszán, ott, ahol az észak-déli úttal találkozik, lett kialakítva szintben lesüllyesztve, kb. 400 m²-en a fitness-szabadtéri tornapálya.
 (5) Az Aranypatak híd megépülésével, a két fontos rekreációs terület (Sportliget-Csónakázó tó) összekapcsolhatóvá vált.

lyák és a hozzájuk tartozó karbantartó udvar került a meglévő – részben megépített épület bővítésével, a konténerblokkok eltávolításával. A pályák átrendezésével biztosíthatóvá vált a jelenleg telente használt sátor felállíthatósága, úgy, hogy az meglévő pályát ne érintsen.
 -Az út keleti részére, a déli oldalra terveztük a játéktér-pihenőkeretet a felnőttek-idősebbek számára. Továbbhaladva az út Perint patak felőli végére pedig a görkorcsolyapálya és a mászófal került.
 (3) A két fő gyalogos útvonal metszésében kialakuló tér feladata az ide került egységek között a forgalom elosztása, sajátos kialakításával szimbolikus középontja, súlypontja kíván lenni a területnek. Ezt erősíti az itt elhelyezett(meglévő) szobor, ide került még egy, az eligazodást segítőinformációs oszlop. Ide néznek az épületek bejáratai. Ez a tér a terület egyetlen „városias tere”.
 (4) A Perint és Aranypatakok találkozásánál, a nyugat-keleti feltáró gyalogos út keleti végén indul az Aranypatak oldalában kialakított „kocogó sétány” amely a kelet-nyugati gyalogos tengely nyugati végéhez csatlakozva zár egy „kocogó kört”. A sétány középső szakaszán, ott, ahol az észak-déli úttal találkozik, lett kialakítva szintben lesüllyesztve, kb. 400 m²-en a fitness-szabadtéri tornapálya.
 (5) Az Aranypatak híd megépülésével, a két fontos rekreációs terület (Sportliget-Csónakázó tó) összekapcsolhatóvá vált.

Növényzet

Látványtervek

(6) A tájtervező jelentős – bemutató jellegű – növénytársulást tervezett mintegy 400 féle növény kiültetésével, mely a helyi, természetes faunát kívánja bemutatni.
 (7) Fontos része a beruházásnak a patakpart átalakítása, mely nem a pályázat része, városi beruházásban még készül. Megvalósulásával egy mintát kíván mutatni (nem formailag ter-

mészetesen...) arra, hogyan építhetők át városi patakpartok az árvízterelő megépültével.
 Tervezők:
 Építész: Litkei Tamás, Litkei Építésziroda Kft.
 Táj és kertépítész: Vincze Attila, Pagony Kft.
 Patakpart vízjogi létesítés: Déri Lajos, SOLVEX Kft.
 Statika: Bukits Zoltán, Pannon Archikon Kft.

Hídtervezés: Czap Attila, Czap Consulting Mérnöki Iroda Kft.
 Gépészet: Horváth Ervin, ÉPGÉP Kft.
 Elektromos tervezés: Füle Ernő, Produkt Kft.
 Úttervezés: Markó László, Fórum West Bt.
 Tűzvédelem: Molnár Tamás
 Technológia: Kolozsi Zsigmond
 Akadálymentesítés: Rózsa Erzsébet, STÍLUS 2006 Bt.

Látványtervek

Sportliget Átalakítás (általános megvalósítási tervdokumentáció)		E-A-06
MÉRSZOLÓ:	Szabolcs MÁV Iskolarendezés 9700 Szabolcs, Komab u. 1-3. Szabolcs Kft. Hírsz. 31780	
ÉPÍTŐ:	Litkei Tamás E 118-0001/2012 9700 Szabolcs, Török u. 45-48. Iktatószám: Művelődés-Építés Központ Tervező E-18-02/16	
TERVEZŐ:	Litkei Tamás E 118-0001/2012 9700 Szabolcs, Török u. 45-48. Iktatószám: Művelődés-Építés Központ Tervező E-18-02/16	
ELŐL:	Szabolcs Kft. 2017 május	

Szín, forma...

Új épületekkel gyarapodott a terület

Kosárlabdapálya

Mászófal

Pihenőpadok a sétányon

VELÜNK ÉLŐ BAUHAUS

Balogh Péter

Idén több kiállítással is megemlékeztek a Bauhaus megalapításának 100. évfordulójáról.

Földes Gyula, A református parókia – 1934.

Az intézményt, amely egy mozgalom hívószava lett, az építész W. Gropius alapította 1919-ben a németországi Weimarban. Két ott működő művészeti iskolát egyesítve, „Staatliche Bauhaus” néven új főiskolát hozott létre. A cél az volt, hogy minden művészeti ágak és alkotó kézművességnek újraegyesítésével össz-művészeti alkotások szülessenek, és egy új építőművészet alapjait teremtsék meg. A Gropius vezette iskola felszívta mindazt az új eszmét és

Dessau – a Bauhaus épülete – 1925.

gyakorlati vívmányt, amelyet a kor szült. Neves művészeket – J. Itten, P. Klee, Kandinszkij, Moholy-Nagy, stb. sikerült megnyernie az oktatáshoz. Kezdetben a növendékek különböző műhelyekben (asztalos, fémműves, kőfaragó, szövő stb.) ismerkedtek az anyagokkal, színekkel, formákkal, majd elméleti képzésben is részesültek. Később a legtehetségesebbek va-

lamelyik műszaki főiskolába nyertek felvételt, ahol ismereteiket kiegészíthették a mérnöki tudományokban. Az iskolát és annak szellemét sok kritika és támadás érte, ezért 1925-ben áttelepült Dessauba. Itt 1926-ban elkészült az az épületegyüttes (műhelyek, tanterem, diákszállás, tanári lakások stb.) amelyet Gropius tervezett. Már

érvényesült az az új építészeti felfogás, amely gyökeresen szakított a historizmussal és szecesszióval. Megjelentek a kubisztikus, lapostós tömegek, a sima, díszítés nélküli fehér falak, a jóarányú nagy ablakok, a célszerű alaprajzi elrendezés, a környezettel való jó összhang – azaz mindaz, ami az ún. „bauhaus-stílust” jellemezte, és a modern építészeti alapjait

Tóth János családi háza, Arany J. u. 18. – 1931.

Tóth János, Zsanéti úti Óvoda – 1943.

Zalai Tóth János – Városi Kertészház – 1931.

szolgált. A Bauhaus itt főiskolai rangot kapott, oktatói és hallgatói kiállításokat, vitaesteket szerveztek, elindították a „Bauhaus-büchler” sorozatot, amely jellegzetes tipográfiával jelent meg, terveket ismertetett, de szólt a színházról és a fotográfiáról is. Sajnos az iskolát és a mozgalmat, amely sok szociális kérdést is felvetett, ismételt támadások érik, de belső viták is feszítik. Gropius 1928-ban lemond, utódja a marxista Hennes Meyer lesz, őt 1930-tól Mies van der Rohe követi a vezetésben, majd 1932-ben Berlinbe költöznek, ahol 1933-ban politikai okok miatt felosztatják az intézményt. A Bauhaus gárdája szétszóródott a nagyvi-

lágban, legtöbbször az USA-ban telepedtek le, mint pl. Gropius, Mies van der Rohe, Breuer Marcel, Moholy-Nagy László. Ott folytatták munkásságukat a Bauhaus szellemében, akár továbbfejlesztve azt (anyaghasználat, tipizálás, előregyártás stb.).

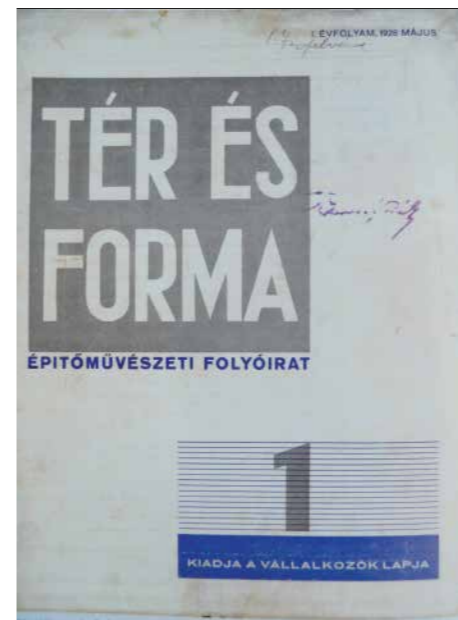
Természetesen magyarok is akadtak a Bauhaus követői között, kiemelten Molnár Farkas (1897-1945.), Forbát Alfréd (1887-1972.) és Fischer József (1901-1996.), de körükhöz sorolható még Major Máté (1904-1986.), Ligeti Pál (1885-1941.) vagy Kósa Zoltán (1902-1978.). Ők igyekeztek képviselni vagy éppen továbbfejleszteni a bauhaus-stílust, főleg a lakásépítés területén. Az

általuk képviselt modern építészeti felfogás társadalmi fogadtatása nem volt túl kedvező, a kockaházaktól sokan idegenkedtek, még erősen élt a historizmus és a neobarokk ízlésvilága. Megvalósult terveik inkább a fővárosban villák és társasházak voltak. Fórumuk az 1928-ban indult „TÉR és FORMA” volt. Érdekes kísérlet volt 1931-ben Budán a Napraforgó utcai lakótelep, a korszak 21 jeles építészete mutatta be modern lakóházait, amelyeket a jó arányú, kubisztikus formák, a lapostetők, sima felületek, egységes, célszerű alaprajzok jellemeztek (a telep védeltséget élvez!).

A Bauhausból táplálkozó modern építészet hatása a vidék építészeit sem hagyta érintet-

Szende László bérháza - Wesselényi u. 18. - 1938.

Az 1928-as első lapszám

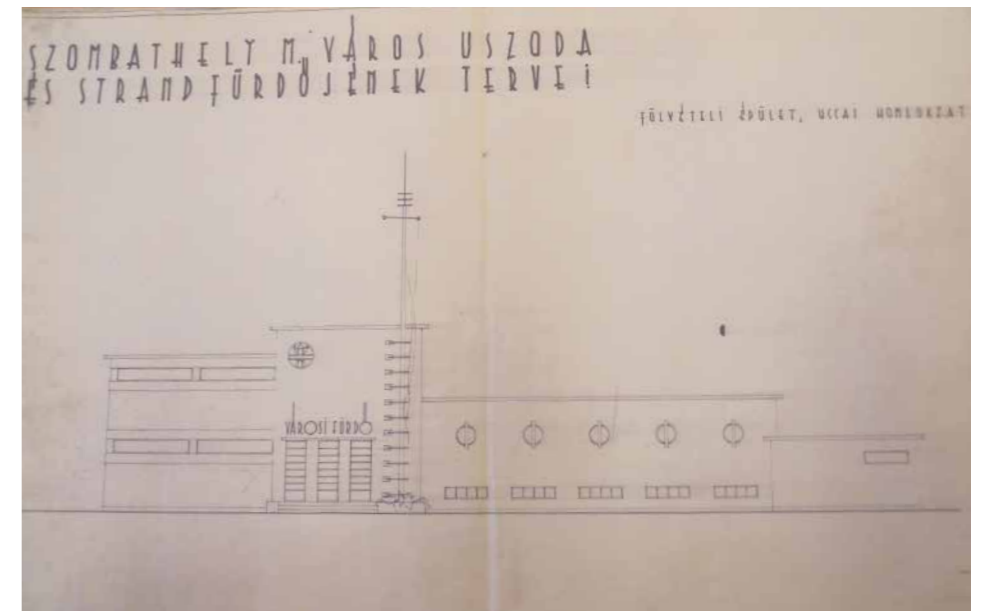

Az 1933-as kiadvány borítója

lenül, hiszen jártak szaklapok, voltak kiállítások, találkozások, amelyek segítették az eszmecserét. Szombathelyen is néhány fiatalabb építész – ifjú Vass Béla (1907-1987.), Szende László (1895-1974.), Zalai Tóth János (1899-1978.), Erdős Lajos (? -1944.) – próbálta képviselni az új szellemet. Sok megbízást nem kaptak, mert a puritán, lapostetős házaktól a megrendelők itt is idegenkedtek. Az építészek így néha az art-deco-val társítva igyekeztek a megrendelők kedvében járni. Néhány megvalósult épületük említésre érdemes, köztük ifj. Vass Béla: Szeretetház (1931.), városi strand fogadóépülete (1934. sajnos lebontották!), Szende László egyik családi háza (1930. Szt. László u. 14., 1933. Wesselényi u. 16.), Zalai Tóth János saját háza (1930. Arany J. u.), Oladi kilátó (1935.), városi kertészház (1931. Kárpái K. u.), városi óvoda (1943. Zanati út). A továbbélést mutatja az ifj. Dávid Károly által tervezett Ápolóképző Szakiskola (1951. Pa-

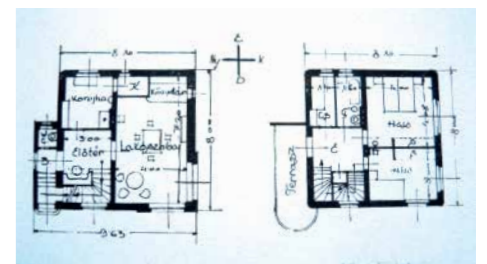

Szende László családi háza - Szent L. u. 14. - 1931.

A Városi strand fogadó épülete – ifj. Vass Béla – 1934.

ragvári út). Sajnos sok épületet lebontottak vagy átalakítottak, a kevés még megmaradt hírdőtől mielőbb helyi védelem alá kellene helyezni, mert értéket képviselnek ma is! A Bauhaus, mint iskola megszűnt, de szelleme a „kevesebb több”, a „forma kövesse a funkciót” ma is él és hat, ahogy arról újabb épületek is tanúskodnak.

Szende László családi házának alaprajza - Szent L. u. 14. - 1931.

ÉPÍTÉSZEK VÁLTOZÓ KORBAN

Kiss Albert

No ne gondoljunk semmi rosszra, aki megéri, túlesik rajta. Úgy vettem észre, hogy az utóbbi időben fiatalabb kollégáink is változó korban vannak...

Remélhetőleg mindenki értesült már róla, hogy ismét megváltoztak a 300 m²-en innen és túl tervezett lakóépületekre vonatkozó "egyszerű" bejelentési szabályok. Mondhatni, egyik napról a másikra. Talán a legfontosabb szakmai változás, hogy ezen túl (az október 24-e után bejelentett építkezések esetén) nem kötelező a tervezői művezetés. Igaz, az addig meglévő, a jogszabályban megfogalmazott tervezői művezetés köszönő viszonyban sem volt annak fogalmával és gyakorlatával. Gyakorlatilag valamiféle tervtől eltérést kellett volna felismerni (ha volt ilyen) és jelteni az építésfelügyelet felé – bemószerolva a minket fizető megbízót. Aztán a felelősség-biztosítás sem kötelező feltétel. Persze nem árt, ha van, és nem csak az ilyen típusú munkákra vonatkozik. Fontos, a korábban építési napló nyitásával tett bejelentéseket, az az alapján folyamatban lévő építkezéseket a régi szabályok szerint kell tovább folytatni.

A benyújtandó munkarészek, tervek köre, azok tartalmi követelmények is változott. Mint a jogszabály-változtatás, ez sem került egyeztetésre a szakmai kamarákkal. Így most nincs összhangban a MÉK-MMK közös szabályzat az aktuális jogszabállyal. A helyszínrajz léptéke 1:200 lett. Továbbra is ábrázolandó a szomszédos ingatlanok telekhatárai, továbbá azok építményei, műtárgyai növényzete és terepviszonyai. Nagyobb telkeknél, falusi építkezéseken előfordulhat, hogy több m²-es tervek készítése kell gyártani. Ez még elektronikusan hagyján, de kinyomtatni lehetetlen, a kivitelezés szempontjából felesleges is. Célszerűnek tűnik egy kisebb, kifejezetten az épület telken való elhelyezését ábrázoló, kinyomtatható tervlap készítése. Azért is célszerű, mert nem kell kifizetés tervlapot készíteni, nem kell hi-

vatalos koordinátpontokkal meghatározni a telek fekvését. Kimaradt a tervek közül az utcakép is. A látványterv sem kötelező elem, az építési engedélyezési dokumentációnál viszont az. Az épületre vonatkozó tervek lépéteke 1:100. A jogszabály csak a bejelentéshez szükséges alapküldeményeket határozza meg, annál bővebb, nagyobb léptékű tervek kidolgozását nem tiltja. Célszerűnek látszik a metszeteket, alaprajzokat 1:50 léptékben kidolgozni, egyes egyedi megoldásokat részletrajzzal ábrázolni.

Építési napló vezetése sem kötelező, bár szakmailag, és a későbbi vitás esetek jogi útra terelődése esetére tekintettel ajánlott. Elvileg az építető döntése, de egyes bankok kéri az építési napló bemutatását, a szerződéskötés egyik feltételének szabják. Milyen előnyt jelenthet a naplóvezetés kikerülése? Irodából nem ellenőrizhető az építkezés menete, nem ellenőrizhetők a naplóvezetési szabályok, azok mellékletei. Nem bukkat le az iparos és az építető az építkezés valós állapota és az attól eltérő naplóbejegyzések miatt. Ugyanakkor építés felügyeleti ellenőrzés bármikor tartható. Ott napló hiányában is vizsgálják a kivitelezésre vonatkozó adminisztratív feltételek meglétét (tervek, szerződések, szakképesítés, építőanyag bizonylatai, stb.) valamint a kivitelezés szakszerűségét. Az eddigi gyakorlattól

eltérően az építés felügyeleti hatóságának vizsgálnia kell a bejelentés elemeinek jogszabálynak megfelelő tartalmi elemeinek meglétét. Viszont nem vizsgálhatja a tervdokumentációt, az egyes tervek szakmai minőségét, kamarai szabályzatoknak való megfelelését. A változásokkal kapcsolatban a Magyar Építész Kamara elnöksége állásfoglalást fogalmazott meg. A Miniszterelnökség október 30-án "Tudnivalók az egyszerű bejelentés 2019. október 24. napjától életbe lépő változásairól" címmel tizenkét oldalas, magyar- és angol nyelvű kiadványt tett közzé. (Mindkettő elérhető a MÉK honlapjáról.)

Változások október 24-től

A 2019. ÉVI SZENT MÁRTON DÍJKIOSZTÓ GÁLA DÍJAZOTTJAI

Gombás Mónika

Pothárn László Péter

Pothárn László Péter – HEFELE-DÍJ

„Hefeledíj” adományozható annak a személynek, aki a városfejlesztés, a városépítés, területén a város érdekében, illetve a város polgárainak szolgálatában tartósan kiemelkedő munkát végzett és ezzel közmegebecsülést szerzett. 2019-ben a kitüntetést Pothárn László Péter kapta.

Sütő Gabriella – HORVÁTH BOLDIZSÁR DÍJ I.

„Horváth Boldizsár-díj” adományozható annak a Polgármesteri Hivatalnál közszolgálati jogviszonyban álló személynek, aki a közigazgatás területén a város érdekében, illetve a város polgárainak szolgálatában tartósan kiemelkedő és példamutató szakmai munkát végzett és ezzel közmegebecsülést szerzett. A díj I. fokozatát 2019-ben Sütő Gabriella kapta.

Gáspár Péter

Gáspár Péter – ÉHEN GYULA-DÍJ

„Éhen Gyula-díj” adományozható annak a magyar, illetve kivételesen indokolt esetben nem magyar állampolgárságú személynek, aki Szombathely város gazdaságának fejlesztése, városépítészetének, gazdaságfejlesztésének, környezetvédelmének érdekében hosszabb időn keresztül végzett munkájával kiemelkedő érdemeket szerzett. 2019-ben a kitüntetést Gáspár Péter kapta.

Sütő Gabriella

Horváth László

Horváth László – BRENNER-DÍJ

„Brenner-díj” adományozható annak a személynek, aki a gazdaság és a városüzemeltetés területén kiemelkedő szakmai munkát végzett. Horváth László okleveles építőmérnök, a Magyar Közút Nonprofit Zrt. Vas Megyei igazgatója, a Közlekedéstudományi Egyesület Vas Megyei Szervezetének társelnöke, 2019-ben a kitüntetést Horváth László kapta.

A 2019. évi díjazottak

GODAVSZKY BEÁTA FAZAKAS PÉTER-DÍJAT KAPOTT

Godavszky Beáta – FAZAKAS PÉTER DÍJ

2019. október 22-én tartotta a Vas Megyei Közgyűlés ünnepi megemlékezését és hagyományos kitüntetés-átadó ünnepségét. Az ünnepségen Godavszky Beáta építész és település vezető tervező Vas megye épített környezetének fejlesztését, az épített kulturális örökség védelmét szolgáló kimagasló mun-

kassága elismeréséül Fazakas Péter Díjban részesült. Godavszky Beáta 2008-tól megyei főépítési státuszban dolgozott, több szakmai bizottságban is közreműködött. Az utóbbi tíz évben is aktívan részt vett jónéhány település fejlesztéseit meghatározó tevékenységében, településrendezési eszközök, Településképi Arculati Kézikönyvek elkészítésében.

10 MILLIÓ FA

Pintér Gábor

2019 nyarán jött létre az a közösség, amelyet ezzel a rövid figyelemfelkeltő cikkel szeretnék Olvasóink figyelmébe ajánlani. A mozgalom célja nem kevesebb, mint 10 millió fa elültetése Magyarországon, helyi közösségek, spontán társulások, baráti társaságok segítségével.

csak a jelenlegi modell elégtelen komplexitását, s nem pedig a jelenség létezését kritizálják. A klímaváltozás elleni harc több szintű cselekvést tesz lehetővé. Az államok közti egyezmények a nemzeti érdekek, politikai pecsenyesütögetés oltárán feláldozva nem tűnnek hatékonyak, ezért egyre jobban előtérbe kerül az egyén, a felelősen gondolkodó polgár, aki tudva saját felelősségét, önkorlátozással, a fogyasztás csökkentésével, életmódja megváltoztatásával ki akarja venni részét a környezet állapotát javító intézkedésekből.

A 10 millió Fa Közösség tevékenységében az a legjobb, hogy semmilyen járulékos negatív hatással nem jár – sem a jelenben, sem a jövőben. Az elültetett fa a szén-dioxid megkötésen felül számos pozitív hatással bír: árnyékot, gyümölcsöt ad, élőhely más élőlények számára, párasítja a levegőt, hűti környezetét, és nem utolsósorban gyönyörködnet, megnyugtat.

Együtt a Földért!

Aki a Szombathelyen is működő csoport munkájára kíváncsi, vagy akár csatlakozni szeretne, keresse őket a Facebook-on a „10 millió Fa Szombathely és környéke” csoportként, vagy drótpostán a 10milliofa.szombathely@gmail.com címen. Az egyik szervező, Kajári Tünde építész kolléga.

Faültetés az oladi Weöres Sándor Óvodában

4,5 hónap, 125 közösség, 70 ültető település, 300 helyszín, közel 11.000 fa

VAS MEGYEI MŰSZAKI BÁL 2020.

KRÓNIKA

Balogh Péter

Helyszín: Hotel Írottkö, Kőszeg
Időpont: 2020. február 15-16.

19 órákor:

Megnyitó, pohárköszöntő, nyitó műsor

19.30 órától:

Vacsora: svédasztal (ital: rendelés alapján)

Tánc, vigalom

Zene: Cabo Wabo Party Band

23 órákor:

műsor

23.30 órákor:

tombolahúzás

Éjféle büfé

Zene, tánc reggel 4-ig

2020. február 16. vasárnap

9 órától 11 óráig:

Bőséges svédasztalos reggeli

12 óráig:

A szálloda elhagyása

A bálra előzetesen jelentkezni lehet személyesen, telefonon vagy e-mail-ben.

Részvételi díj: 18.000 Ft/fő

ELŐZETES PROGRAM:

2020. február 15. szombat

12 órától:

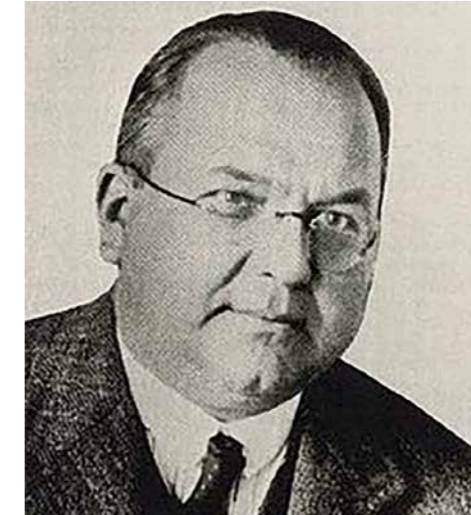
A szállás elfoglalása (kétágyas szobákban), városnézés, ismerkedés Kőszeg építészeti, táji és gasztronómiai értékeivel

135 éve született, és 75 éve halt meg Wälder Gyula (1884-1944.) szombathelyi születésű építész, egyetemi tanár, akadémiai tag, a neobarokk jeles képviselője.

Nevezetesebb épületei: a budai cisztercita templom és gimnázium, a pesti Madách tér épületgyűjtése, a BESZKART-székház, a ballassagyarmati Palóc-múzeum, stb. Szombathelyen a Dömötör-villa (Wesselényi u.14.), a domonkos kultúrház, a Szent Márton templom templom bővítése, a püspöki palota restaurálása köthető a nevéhez.

Társszerzője volt Szombathely 1922-ben készült városrendezési tervének.

Wälder Gyula

Dömötör-villa

120 éve született Zalai Tóth János (1899-1978.) építésmérnök, városunk egykori főmérnöke, a falumúzeum megálmodója, több, a népi építéssel foglalkozó könyv szerzője, jeles festőművész és grafikus. Ismertebb épületei Szombathelyen: a Hauszmann-féle városháza átépítése (1925.), városi bérház a Március 15. téren (1926.), városi óvoda a Zanati úton (1941.), családi háza (1931.), az ONCSA házak típusai stb. Rumi Rajki István alkotótársa volt a Tűzoltók emlékművénél (1934.), és a Magyar László emlékművénél (1939.)

1948-ban politikai okokból elüldözték a városból, Budapestre költözött.

Zalai Tóth János: Göcsei népi építészete kiadvány

Zalai Tóth János fametszete 1937-ből

TÉR ■ a Vas Megyei Építész Kamara lapja ■ Alapította: a Vas Megyei Építész Kamara ■ Alapítás éve: 2004 ■ Megjelenés: kéthavonta 300 példányban ■ Az újságban megjelenő adatok valóságtartalmáért a kiadó nem vállal felelősséget. ■ Főszerkesztő: Gombás Mónika ■ A szerkesztőbizottság elnöke: Pintér Gábor, társelnöke: Tóthné Temesi Kinga ■ A szerkesztőbizottság tagjai: Ábrahám Ferenc, Balogh Péter, Czeiner Gábor, Kiss Albert, Takács András, Vincze Csaba ■ Arculattervezés: Yellow Design ■ Tördelés, nyomdai előkészítés: Dpix Kft. ■ Nyomdai munka: Yeloprint Kft. 9700 Szombathely, Géfin Gyula utca 11-13. ■ Ügyvezető igazgató: Dávid Péter ■ Terjesztés: Vas Megyei Építész Kamara ■ Hirdetésfelvétel: Vas Megyei Építész Kamara, 9700 Szombathely, Thököly Imre utca 14. tel: +36 94 312-461, mobil: +36 30 3014 149 info@vmek.hu ■ Kiadja: Vas Megyei Építész Kamara ■ Felelős kiadó: Ábrahám Ferenc, a Vas Megyei Építész Kamara elnöke ■ ISSN: 2064-9215 ■ Címlapon: Heckenast János rajza (Fotók: Szombathelyi látkép az óriáskerékről - Bonyhádi Zoltán fotója, Heckenast János munkái - Czeiner Gábor és Balogh Péter képei, bauhausos képek - dr. Pozsonyi János gyűjteményéből) ■ Hátsó borítón: Heckenast János rajza

KÖSTEC
Hessene